

Kí ni Òtító? - Nọmbà Kẹrin

Má jẹ kí Ọkàn Rẹ má bàjẹ

Jeff Pippenger

2023-09-09

Ní ibèrè itàn àwọn Millerite ní oḍún 1798, iran Odò Ulai nínú iwé Dániẹli ni a tú sílẹ̀, èyí sì mú ilọsíwájú imọ wá tí ó dánwò, tí ó sì fi irú méjì àwọn olùjosin hàn gbangba. Iran Ulai dúró fún ifẹ̀sẹ̀rò inú fún àwọn ènìyàn Ọlọrun gégé bí a ti sojú wọn nínú àwọn ijọ méje ti Ifihàn orí kejì àti kẹta. Ní oḍin itàn àsoṭelẹ̀ tí ó bèrè ní 1798, nípàdé àgọ Exeter láti ojọ kẹrinlá sí kẹtádínlógún Oṣù Kejo, 1844, iròyìn Ẹkún Ọganjọ ni a tú sílẹ̀ nígbà tí Kinniún ẹyà Júdá yọ ọwọ Rẹ kúrò lóri òtító tí a fi pamọ, èyí tí ó mú ilọsíwájú imọ wá tí ó dánwò, tí ó sì fi irú méjì àwọn olùjosin hàn gbangba.

Ní oḍún 1989, nígbà tí, gégé bí a ti sàpèjúwe rẹ nínú Dániẹli orí kọkànlá, ẹsẹ̀ ogóji, àwọn orílẹ̀-èdè tí wọn dúró fún ijọba Soviet àtijọ̀ ni a gbá lọ pátápátá nípasẹ̀ ijọ-pápá àti Orílẹ̀-Èdè Amẹ́ríkà, iran Odò Hidékeli nínú iwé Dániẹli ni a tú sílẹ̀, ó sì mú ibísí imọ wá tí ó dánwò tí ó sì fihàn egbé méjì àwọn olùjosin. Iran Hidékeli dúró fún ihìn-iṣẹ̀ ita àwọn oṭá àwọn ènìyàn Ọlọrun gégé bí a ti sojú rẹ nínú èdidì méje nínú iwé Ifihàn. Ní oḍin itàn àsoṭelẹ̀ tí ó bèrè ní 1989, láti ibèrè ní ọsẹ̀ mélòò kan ikeyin oṣù Keje, 2023, Kinniún ẹyà Júdá bèrè ilàna tútú ihìn-iṣẹ̀ Ẹkún Ọganjọ nípasẹ̀ yíyọ ọwọ Rẹ kúrò lóri òtító tí a fi pamọ, èyí tí n mú ibísí imọ wá, tí n dánwò, tí yòò sì parí ní fifi egbé méjì àwọn olùjosin hàn láàárín àwọn ènìyàn Ọlọrun.

Nínú ẹsẹ̀ àkókó ti Johanu orí kẹrinlá, Kristi gba àwọn oṃo-ẹyin níyànjú pé kí ọkàn wọn má ẹ̀ dàrú.

È má ẹ̀ jẹ kí ọkàn yín dàrú: ẹ̀ gbàgbọ̀ nínú Ọlọrun, ẹ̀ gbàgbọ̀ pẹ̀lú nínú mi. Johanu 14:1.

Láàárín wákàtí diẹ̀ ni a mú Kristi, kò sì pé lẹyin náà ni wọn kàn án mọ̀ àgbélébùú, wọn sin ín, ó sì jínde. Lẹyin tí Ó gòkè lọ sòdò Baba, Ó padà tọ̀ àwọn oṃo-ẹyin Rẹ̀ wá.

Nígbà tí wọn sì n sọ àwọn nṅkan wònyí, Jesu fúnra rẹ̀ dúró ní àárín wọn, ó sì wí fún wọn pé, Àlàáfíà ní kí ó máa bá yín. Sùgbón ẹ̀rù bà wọn, wọn sì yà á sílẹ̀ gidigidi, wọn sì rò pé ẹ̀mí kan ni wọn rí. Ó sì wí fún wọn pé, Èéṣè tí ọkàn yín fi dàrú? àti èéṣè tí èrò fi n dide nínú ọkàn yín? Luku 24:36–38.

Ìbànújẹ̀ àkókó nínú ilà àtúnṣe máa n ẹ̀lẹ̀ nígbà tí àwọn ènìyàn Ọlọrun bá gbàgbé òtító kan tí a ti fi hàn fún wọn tẹ̀lẹ̀. Àwọn oṃo-ẹyin náà ti gbàgbé ohun tí Jésù ti sọ fún wọn ní kéré jù ọ̀sẹ̀ kan sáájú kí ibèrù àti ibànújẹ̀ wọn fi hàn ní àkókò ipẹ̀yà agbelebu. Lẹyin ibànújẹ̀ àkókó náà ni àkókò idádúró máa n tẹ̀lẹ̀ e, èyí tí àìsì Ọkọ-iyàwó dúró fún nínú àpẹ̀júwe àwọn wúndiá mẹwáá. Jésù ti sọ fún àwọn oṃo-ẹyin náà ní tààrà pé Ọun n lọ sòdò Baba Rẹ̀, sùgbón pé Ọun yòò padà wá. Imọ-tẹ̀lẹ̀ tí Ó ti pèsè fún àwọn oṃo-ẹyin náà kò dá wọn dúró kúrò nínú bí ipẹ̀yà náà ẹ̀ bọ̀ wọn mọ̀lẹ̀. Nínú àyíká àpẹ̀júwe àwọn wúndiá mẹwáá, ipẹ̀yà jẹ̀ ibi tí a ti n fi iwà hàn, sùgbón kí í ẹ̀ ibi tí a ti n mú un dàgbà. Jésù ti yàn àwọn oṃo-ẹyin náà, Ó sì ti yà wọn sòtò, ó sì sọ òtító náà fún wọn kí ipẹ̀yà náà tó dé.

Èyin kò yàn mi, şùgbón èmi ni mo yàn yín, mo sì yàn yín sípò, kí ẹ̀ lè lẹ̀, kí ẹ̀ sì so èso jáde, kí èso yín lè dúró: kí ohunkóhun tí ẹ̀ bá bèèrè lẹ̀dọ̀ Baba ní orúkọ mi, kí ó lè fi í fún yín. Johanu 15:16.

Síbẹ̀, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé a ti yàn wón, èyí kò dí wón lẹ̀wọ̀ láti jẹ̀ kí ìşòro náà borí wón.

“A máa fi iwà hàn nípasẹ̀ ìşòro àjàlù. Nígba tí ohun àisimi náà kéde ní òru àárín pé, ‘Wò ó, ọ̀kọ̀ iyàwó n bọ̀; ẹ̀ jáde lẹ̀ padé rẹ̀,’ àwọn wúndiá tí wón n sùn jí láti inú oorun wón, a sì rí ẹ̀ni tí ó ti şe imúrasilẹ̀ fún ìşẹ̀lẹ̀ náà. A mú ẹ̀gbẹ̀ méjèjẹ̀ láiròtẹ̀lẹ̀, şùgbón ọ̀kan ti pèsè silẹ̀ fún àkókò ipènjà náà, a sì rí i pé ẹ̀kẹ̀jì kò ní imúrasilẹ̀. A máa fi iwà hàn nípasẹ̀ ipò ayidayida. Àwọn àkókò ipènjà máa n mú irísí tòótọ̀ tí iwà jáde. Àjàlù kan tí ó yára dé tí a kò sì retí, ipàdánù ẹ̀ni, tàbí ìşòro àjàlù kan, àisàn tàbí irora kan tí a kò rò tẹ̀lẹ̀, ohun kan tí ó mú ọ̀kàn èniyàn dojú kọ̀ ikú lójúkojú, yòò mú òtítọ̀ inú iwà jáde. A ó fi hàn ní gbangba bóyá ìgbàgbọ̀ gidí kankan wà nínú àwọn ilé rí Ọ̀lórùn tàbí kò sí. A ó fi hàn ní gbangba bóyá oore-ọ̀fẹ̀ n gbé ọ̀kàn náà ró, bóyá òróró wà nínú ikòkò pẹ̀lú fitilá.”

“Àwọn àkókò idánwò n dé bá gbogbo èniyàn. Báwo ni àwa şe n hùwà lábẹ̀ idánwò àti ijé rí Ọ̀lórùn? Şé àwọn fitilá wa máa n kú? tàbí şe a sì n jẹ̀ kí wón máa jó? Şé a ti múra silẹ̀ fún gbogbo ipò pajáwiri nípasẹ̀ ìşòkan wa pẹ̀lú Ẹ̀ni tí ó kún fún oore-ọ̀fẹ̀ àti òtítọ̀? Àwọn wúndiá ọ̀lọ̀gbón márùn-ún kò lè pín iwà wón fún àwọn wúndiá òmùgò márùn-ún. Iwà gbòdò jẹ̀ ohun tí àwa gégé bí ẹ̀nikòkan yòò dá silẹ̀ nínú ara wa.” Review and Herald, October 17, 1895.

Ìfihàn Jèsù Kristi tí a sòrò rẹ̀ nínú àwọn ẹ̀şé àkókò iwé Ìfihàn ni iránşé ikilò ikeyin sí ijọ, àti lẹ̀yìn náà sí ayé. A tú ifihàn náà silẹ̀ diẹ̀ kí idánwò oore-ọ̀fẹ̀ tó parí, nípasẹ̀ Kinniún ẹ̀yà Júdá, ẹ̀ni tí a ti fi hàn nínú Ìfihàn orí kàrùn-ún gégé bí ẹ̀ni kan soşo tí ó yẹ̀ láti sí iwé tí a fi èdidì di.

Ọ̀kan nínú àwọn àgbàgbà náà sì wí fún mi pé, Má sọkún: kíyèsì i, Kinniún ẹ̀yà Juda, Gbòngbò Dafidi, ti şegun láti şe iwé náà, àti láti tú àwọn èdidì méje rẹ̀ silẹ̀. Ìfihàn 5:5.

Kiniun ti ẹ̀yà Júdá náà sì ni “gbòngbò Dafidi,” ó sì tún jẹ̀ “omọ̀ Dafidi,” ó sì tún jẹ̀ Olúwa Dafidi. Ìsopò tí Kiniun ti ẹ̀yà Júdá n şàfihàn n jẹ̀ kí a mọ̀ pé nígbà tí Kiniun ti ẹ̀yà Júdá bá fi èdidì di tàbí şe òtítọ̀ kan silẹ̀, ó máa n şe bèẹ̀ nípa lílo òfin ikòkò àkókò, èyí tí n fi ibèrẹ̀ ohun kan hàn gégé bí ohun tí n dá òpin ohun náà mọ̀, gégé bí a ti şàfihàn rẹ̀ nínú Jèsù gégé bí “gbòngbò Dafidi.” Nígba tí a bá tú òtítọ̀ kan silẹ̀ ní “àkókò” ikeyin, a máa bèrẹ̀ ilàna iwènumọ̀ kan, gégé bí a ti şàfihàn nínú Dániẹ̀lì méjilá.

“Kiniún ẹ̀yà Júdá ni ó tú ididi iwé náà, tí ó sì fi ifihàn ohun tí yòò şe lẹ̀ ní àwọn ojọ̀ ikeyin wònyí fún Jòhánù. Dániẹ̀lì dúró ní ipò tirẹ̀ láti jẹ́ rí rẹ̀, èyí tí a fi èdidì di tí tí di àkókò òpin, nígbà tí a ó kéde iránşé àngẹ̀lì àkókò sí ayé wa. Àwọn ọ̀ràn wònyí şe pàtàkì lónà àilópin ní àwọn ojọ̀ ikeyin wònyí, şùgbón nígbà tí ‘ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ yòò di mímọ̀, a ó sì sọ̀ wón di funfun, a ó sì dán wón wò,’ ‘àwọn ẹ̀ni búburú yòò máa hùwà búburú: kò sì sí ọ̀kan nínú àwọn ẹ̀ni búburú tí yòò lóye.” Manuscript Releases, idipò 18, 14, 15.

Ìşé Jesu gégé bí Kinniún ẹ̀yà Júdá jẹ̀ ti itóbi àilópin, şùgbón “kò sí ẹ̀ni kankan” nínú àwọn “ẹ̀lẹ̀şé” tí yòò lóye ìşé rẹ̀ tàbí ihin náà tí a tú èdidì rẹ̀.

Ó sì wí pé, Maa lọ ní ọ̀nà rẹ, Danieli: nítorí a ti pa àwọn ọ̀rọ̀ nàà mọ, a sì fi èdidi dì í títí di àkókò ọ̀pin. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ní a ó wẹ̀ mọ, a ó sì sọ wọn di funfun, a ó sì dán wọn wò; sùgbọn àwọn èniyàn búburú yóò maa hùwà búburú: kò sì sí ẹ̀ni kankan nínú àwọn èniyàn búburú tí yóò lóye; sùgbọn àwọn ọ̀lọ̀gbọn yóò lóye. Danieli 12:9, 10.

Ìlànà idánwò nàà ni a sàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ pẹ̀lú ìgbésẹ̀ mẹ̀ta; “a wẹ̀ mí mọ, a sọ di funfun, a sì dán wò.” Àwọn ìgbésẹ̀ mètẹ̀tẹ̀ta wònyí sàpẹ̀rẹ̀ àwọn ìgbésẹ̀ mẹ̀ta ti “ìhìnrere àinípẹ̀kun,” èyí tí nínú ìránṣẹ̀ àngẹ̀lì àkókò ni a sàpẹ̀rẹ̀ gégé bí ẹ̀ bẹ̀rù Ọ̀lórùn (a wẹ̀ mí mọ), ẹ̀ fi ògo fún un (a sọ di funfun), nítorí wákàtí idájó Rẹ̀ tí dé (a dán án wò). Àwọn ìgbésẹ̀ mètẹ̀tẹ̀ta wònyí ni “òtítọ̀,” gégé bí a ti sàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ nípasẹ̀ lẹ̀tá àkókò, lẹ̀tá kẹ̀tálá, àti lẹ̀tá ikẹ̀yìn nínú alífábé̀tì Heberu; nígbà tí a bá sì mú àwọn lẹ̀tá wònyí jọ ní ètò yẹn, ọ̀rọ̀ Heberu “òtítọ̀” ni a dá sílẹ̀.

Àwọn ìgbésẹ̀ mẹ̀ta wònyí ni “ọ̀nà” nàà, nítorí ọ̀nà Ọ̀lórùn, gégé bí Ásáfù ti sọ nínú Sáàmù 77:13, wà nínú ibi mímọ̀, níbi tí, nínú àgbàlá rẹ̀, a ti ń sọ ẹ̀lẹ̀sẹ̀ di mímọ̀ nípa itàjẹ̀sílẹ̀ èjẹ̀. Lẹ̀yìn nàà, a maa mú èjẹ̀ nàà wọ inú ibi mímọ̀, èyí tí ó dúró fún iwènùmọ̀, èyí tí í ẹ̀ ilànà fifún èniyàn “di funfun.”

Ọ̀kan lára àwọn àgbà sọ̀rọ̀, ó ní fún mi pé, Ta ni àwọn wònyí tí a fi aṣọ̀ àlà funfun wọ? ibo ni wọn ti wá? Mo sì wí fún un pé, Olúwa, iwọ̀ mọ. Ó sì wí fún mi pé, Àwọn wònyí ni àwọn tí wọn jáde láti inú ipọ̀njú òlá, tí wọn sì ti fọ̀ aṣọ̀ wọn, tí wọn sì ti sọ̀ ọ̀ di funfun nínú èjẹ̀ Ọ̀dó-Àgùntàn nàà. Ìfihàn 7:13, 14.

Èlẹ̀sẹ̀ tí a ti dá láre, tí a sì ti sọ̀ di mímọ̀, nígbà nàà ni a ti pèsè rẹ̀ sílẹ̀ láti “dán án wò” nínú idájó tí Ibi Mímọ̀ Jùlọ̀ sàpẹ̀rẹ̀. Jésù ni “ọ̀nà”, “òtítọ̀” àti “iyè”. Ọ̀nà ni ibèrẹ̀, òtítọ̀ ni àárín, iyè sì ni ọ̀pin. Bí a bá sọ̀ wá di mímọ̀ nípasẹ̀ ìgbésẹ̀ àkókò, a wà lóri ọ̀nà, èyí tí í ẹ̀ ipa-ọ̀nà àwọn ẹ̀ni tí a ti dá láre.

Sùgbọn ọ̀nà àwọn olódodo dàbí ìmọ̀lẹ̀ tí ń tàn, tí ń túbọ̀ maa ràn sí i títí di ojọ̀ pípé. Òwe 4:18.

Ìgbésẹ̀ kejì ni ifarahàn òdodo tí a ń mú ẹ̀ nípasẹ̀ òtítọ̀ Rẹ̀, nítorí Ọ̀rọ̀ Rẹ̀ ni òtítọ̀.

Yà wọn sọ̀tọ̀ nípasẹ̀ òtítọ̀ rẹ̀: ọ̀rọ̀ rẹ̀ ni òtítọ̀. Johanu 17:17.

Àwọn tí a dá láre ni ìgbésẹ̀ kìn-ín-ní ń sọ̀jú fún, àwọn tí a sọ̀ di mímọ̀ ni ìgbésẹ̀ kejì ń sọ̀jú fún. Ìgbésẹ̀ méjèjèjì àkókò wònyí ń pèsè àwọn tí a dá láre tí a sì sọ̀ di mímọ̀ sílẹ̀ láti wọ inú idájó kí wọn sì gba iyè àinípẹ̀kun. Jésù ni ọ̀nà, òtítọ̀ àti iyè.

“A ń jẹ̀rì sí òdodo inú nípasẹ̀ òdodo òde. Ẹ̀ni tí ó jẹ̀ olódodo ní inú kì í jẹ̀ aláiníọ̀kàn àti aláiní ibànújẹ̀ sí èlómíràn, sùgbọn lójoojúmọ̀ ó ń dàgbà sí àwòrán Kristi, ó ń lọ láti agbára dé agbára. Ẹ̀ni tí a ń sọ̀ di mímọ̀ nípasẹ̀ òtítọ̀ yóò ní ìṣàkóso ara ẹ̀ni, yóò sì maa tò lẹ̀yìn isèsè Kristi títí oore-ọ̀fẹ̀ yóò fi pàdànu nínú ògo. Òdodo tí a fi dá wa láre ni a kà sí wa; òdodo tí a fi ń sọ̀ wa di mímọ̀ ni a fi fún wa. Èkọ̀ àkókò ni ẹ̀tọ̀ wa sí ọ̀run, èkejì sì ni ìmúrasílẹ̀ wa fún ọ̀run.” Review and Herald, June 4, 1895.

Nínú Jòhànù orí kẹ̀rinlá títí dé orí kẹ̀tádínlógún, a tún maa ń sọ̀ leraléra nípa àwọn ọ̀ràn ihùwásí ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn nígbà tí Kristi yóò fi wọn sílẹ̀ láti lọ sọ̀dọ̀ Baba Rẹ̀. Ó ẹ̀ ilé rí pé Ọ̀un yóò padà wá, ó sì mọ, (bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé àwọn ọ̀mọ̀-ẹ̀yìn kò mọ), pé ipọ̀njú tí ó sún mọ̀ dé yóò mú ibànújẹ̀ jíjínlẹ̀ wá. A ti hun idánimọ̀ àti itúmọ̀ Èmí Mímọ̀ gégé bí “Olùtùnù” sínú àwọn orí mẹ̀rin wònyí. A mẹnuba Èmí Mímọ̀ lẹ̀mẹ̀rin gégé bí “Olùtùnù” nínú ihìnrere Jòhànù, àti lẹ̀kẹ̀kan nínú Jòhànù kìiní, sùgbọn níbẹ̀

ni a tùmò ọ̀rò nàà sí “agbejòrò.” Kò sí ní ibòmíràn nínú Májẹ̀mú Titun.

Májẹ̀mú Láíláí ní ọ̀rò Heberu kan tí a ti tùmò sí “olùtùnù” nínú Oníwàásù 4:1 àti nínú Ìkẹ̀dùn 1:9 àti 16. Gbogbo àwọn itọ́kasí mètẹ̀tẹ̀ta nàà fi hàn pé àwọn anilára ti ni àwọn èniyàn Ọ̀lórún lára, wọn kò sì ní olùtùnù kankan láti tí wọn lẹ̀yìn nínú ipónjù àti irẹ̀wẹ̀sì tí wọn bá ara wọn nínú rẹ̀.

Ìdámò Èmí Mímọ̀ gégé bí “Olùtùnù” ni a gbé kalẹ̀ nínú àyọ̀kà nàà níbi tí Jèsù ti n wá ọ̀nà láti pèsè àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn nàà sílẹ̀ fún irẹ̀wẹ̀sì nílá tí ó kù diẹ̀ wákàtí kí ó dé. Nínú àkópọ̀ ọ̀rò yẹn, Ó tẹ̀nu mọ̀ ọ̀n pé àní ní àìsì Rẹ̀, Èmí Mímọ̀ yòò wà níbẹ̀ láti pèsè itùnù fún wọn. Nípa didámò Èmí Mímọ̀ nínú àkópọ̀ ọ̀rò Olùtùnù, Jèsù ṣàlàyé ní pàtò àwọn àbùdá isẹ̀ tí Olùtùnù nàà yòò ṣe.

Àwọn itọ́kasí Jesu tí ó tún un ṣe nípa ilọ̀kúrò Rẹ̀ àti ipadàbò Rẹ̀ fi kókó-ọ̀rò nàà gan-an sí ipò àkókó gégé bí àkòrí pàtàkì jùlọ̀ nínú esẹ̀ nàà.

Jòhánù 14:2–4, 18, 19, 28, 16:5–7, 10, 28, 17:11–13 ni àwọn esẹ̀ tí n sọ ní tààràtà nípa àkókò idádúró nínú àkàwé àwọn wúndiá mewaá. Pẹ̀lú àwọn esẹ̀ isáájú nàà ni a tún kà àpọ̀rọ̀ yìí sí, èyí tí, nípasẹ̀ àtúnso, fi itẹ̀numọ̀ lé àkókò idádúró nàà, nítorí pé “Olúwa kì í tún ohun tí kò ní ijẹ́pàtàkì nílá sọ.”

Ní igbà diẹ̀, ẹ̀yin kì yòò rí mi: àti lẹ̀yìn nàà, ní igbà diẹ̀, ẹ̀yin yòò sì tún rí mi, nítorí èmi n lọ̀ sọ̀dọ̀ Baba. Nígbà nàà ni àwọn kan nínú àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn rẹ̀ sọ̀ láàárín ara wọn pé, Kín ni èyí tí ó n wí fún wa pé, Ní igbà diẹ̀, ẹ̀yin kì yòò rí mi: àti lẹ̀yìn nàà, ní igbà diẹ̀, ẹ̀yin yòò sì rí mi: àti pé, Nítorí èmi n lọ̀ sọ̀dọ̀ Baba? Nítorí nàà wọn wí pé, Kín ni èyí tí ó n pè ní, Ní igbà diẹ̀? A kò lè mọ̀ ohun tí ó n sọ̀. Nígbà nàà Jesu mọ̀ pé wọn fẹ̀ béèrè lówó rẹ̀, ó sì wí fún wọn pé, Sẹ̀ ẹ̀yin n bi ara yín léèrè nítorí èyí tí mo sọ̀ pé, Ní igbà diẹ̀, ẹ̀yin kì yòò rí mi: àti lẹ̀yìn nàà, ní igbà diẹ̀, ẹ̀yin yòò sì rí mi? Lóòótó, lóòótó, mo wí fún yín pé, ẹ̀yin yòò sọ̀kún, ẹ̀ ó sì sọ̀fò, sùgbọ̀n ayé yòò yò: ẹ̀yin yòò ní ibànújẹ̀, sùgbọ̀n ibànújẹ̀ yín yòò di ayọ̀. Nígbà tí obinrin bá n robí, ó ní ibànújẹ̀, nítorí pé wákàtí rẹ̀ dé: sùgbọ̀n bí ó bá ti bí ọ̀mọ̀ tán, kì í ṣe irora nàà mọ̀ nínú rẹ̀ mọ̀, nítorí ayọ̀ pé a bí èniyàn kan sí ayé. Nítorí nàà, ẹ̀yin pẹ̀lú ní ibànújẹ̀ nísinsinyí: sùgbọ̀n èmi yòò tún rí yín, ọ̀kàn yín yòò sì yò, ayọ̀ yín kò sì sí ẹ̀ni tí yòò gbà á kúrò lódọ̀ yín. John 16:16–22.

Ó kéré tán, esẹ̀ mọ̀kànlélógún ní orí kẹ̀rinlá tí tí dé orí kẹ̀tadínlógún ni n fi àkókò nàà hàn, nínú èyí tí àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn yòò nílò láti dúró de ipadàbò Kristi. Àkókò nàà yòò bèrẹ̀ ní ikú Kristi, yòò sì bá a lọ̀ tí tí di ipadàbò Rẹ̀ láti ọ̀dọ̀ Baba Rẹ̀. Àkókò tí wọn ní láti dúró de ipadàbò Rẹ̀ jẹ̀ ààmì àpẹ̀rẹ̀ àkókò idádúró nínú òwe àwọn wúndiá mewaá. Gégé bí ó ti rí nínú àkọ̀silẹ̀ Luku nípa àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn Emausi, irẹ̀wẹ̀sì ti àgbélébùú n ṣisẹ̀ gégé bí àpẹ̀rẹ̀ asọtẹ̀lẹ̀ fún ibèrẹ̀ àkókò idádúró tí ó tẹ̀ lé irẹ̀wẹ̀sì àkókó.

Nínú àkọ̀silẹ̀ àkókó ti iwé àkókó nínú Bíbẹ̀lì, a rí itàn ẹ̀dà, a sì mọ̀ àwọn èniyàn mẹ̀ta ti àwùjọ̀ ọ̀run. Nínú àkọ̀silẹ̀ àkókó ti iwé ikeyin nínú Bíbẹ̀lì, a rí àwọn èniyàn mẹ̀ta ti àwùjọ̀ ọ̀run. Nínú àwọn orí mẹ̀rin tí a n gbé yẹ̀ wò, a rí àwọn èniyàn mẹ̀ta ti àwùjọ̀ ọ̀run. Mímọ̀ otítọ̀ yìí jẹ̀ kí a lè fi àwọn orí mẹ̀rin ti Johanu bò lóri ilà àsọtẹ̀lẹ̀ ti Genesisi orí kiíní esẹ̀ kiíní tí tí dé orí kejì esẹ̀ kẹ̀ta àti lóri Ifihàn orí kiíní esẹ̀ kiíní sí esẹ̀ kọ̀kànlá.

Nínú esẹ̀ nàà, Jèsù sọ̀ fún Tómasì pé bí èniyàn bá ti rí Jèsù, ó ti rí Baba. Eṣe nàà tún fi hàn pé Kristi ni Ẹ̀ni nàà tí ó fi iwáláàyè rẹ̀ tẹ̀ àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn nínú, sùgbọ̀n pé nígbà tí Yòò kúró, Yòò rán

“òmíràn” “Olùtùnù” sí wọn. Èmí Mímọ̀ ni Olùtùnù náà, sùgbọ̀n Kristi pẹ̀lú jẹ́ Olùtùnù.

Bí ẹ̀yin bá ti mò mí, ẹ̀yin ì bá ti mò Baba mi pẹ̀lú: láti ìsinsin yìí lo ẹ̀yin ñ mò ọ̀n, ẹ̀ sì ti rí i. Fílípì wí fún un pé, Olúwa, fi Baba hàn wá, yóò sì tó fún wa. Jèsù wí fún un pé, Sẹ̀ mo ti wà pẹ̀lú yín pé tó bèẹ̀, síbẹ̀ iwọ̀ kò tii mò mí, Fílípì? Èni tí ó bá ti rí mi ti rí Baba; èéṣe tí iwọ̀ fi ñ wí pé, Fi Baba hàn wá? Johanu 14:7–9.

Tómási ñ sojú fún àwọn tí ó wà nínú Èsin Adventist tí wọn kò láti rí ẹ̀rí nípa ibáṣepọ̀ Mètálọ̀kan ọ̀run, láìka òtítọ̀ sí pé ó ṣeé ṣe kí wọn ti ka àwọn ẹ̀rí tí ñ gbé òtítọ̀ náà ró leraléra.

Èmi yóò sì bẹ̀ Baba, òun yóò sì fún yín ní Olùtùnù miiran, kí ó lè máa bá yín gbé tíí láé; àní Èmí òtítọ̀; èni tí ayé kò lè gbà, nítorí pé ayé kò rí i, bèẹ̀ ni kò sì mò ọ̀: sùgbọ̀n ẹ̀yin mò ọ̀; nítorí ó ñ bá yín gbé, yóò sì wà nínú yín. Èmi kí yóò fi yín sílẹ̀ láini olùtùnù: èmi yóò tò yín wá. Síbẹ̀ díẹ̀, ayé kí yóò sì rí mi mò; sùgbọ̀n ẹ̀yin rí mi: nítorí pé mo wà láàyè, ẹ̀yin náà yóò wà láàyè. Johanu 14:16–19.

Tí a bá ti rí Jesu, a ti rí Baba. Jesu ni “Olùtùnù,” Èmí Mímọ̀ sì jẹ́ “Olùtùnù miiran.” Tí a bá ti rí Jesu, a ti rí Baba, a sì ti rí Olùtùnù. Nínú igbà márùn-ún tí a ti lo ọ̀rọ̀ náà, olùtùnù, nínú Bíbélì, àpòsítélì Jòhánù ni ó lò wọn gbogbo. Nínú itọ̀kasi karùn-ún, a túmọ̀ ọ̀rọ̀ náà sí “alábàágbejọ̀rò.”

Àwọn ọ̀mọ̀ kékeré mi, àwọn nńkan wọ̀nyí ni mo kọ̀ sí yín, kí ẹ̀ má bàa ṣe. Sùgbọ̀n bí ẹ̀nikẹ̀ni bá ṣe, a ní Alágbàwí kan lódọ̀ Baba, Jesu Kristi olódodo. 1 John 2:1.

Bí ẹ̀nikẹ̀ni bá ṣeṣe, a ní Olùtùnù kan, Jèsù Kristi olódodo. Alágbàwí ni èni tí ñ bèbẹ̀ ní orúkọ ẹ̀lẹ̀ṣe. Pọ̀lù fi iṣe Jèsù hàn gẹ́gẹ̀ bí ti Alágbàwí wa.

Ta ni èni tí yóò dá ni lẹ̀bi? Kristi ni èni tí ó kú, bèẹ̀ ni kí í ṣe iye nńkan, sùgbọ̀n tí a tún jí díde, èni tí ó sì wà ní ọ̀wọ̀ ọ̀tún Ọ̀lọ̀run, èni tí ó sì ñ bèbẹ̀ fún wa pẹ̀lú. Róòmù 8:34.

Jèsù ni Alágbàwí ẹ̀lẹ̀ṣe, ẹ̀yí sì ní í ṣe pé Ọ̀un ni Olùtùnù. Nínú orí kan náà, Pọ̀lù ti sáájú fi hàn pé Èmí Mímọ̀ pẹ̀lú ñ bèbẹ̀ fún wa.

Bakanna náà Èmí ñ ràn àìlera wa lówọ̀ pẹ̀lú: nítorí a kò mò ohun tí a ye kí a máa gbàdúra fún gẹ́gẹ̀ bí ó ti ye: sùgbọ̀n Èmí fúnra rẹ̀ ñ bèbẹ̀ fún wa pẹ̀lú ikérora tí a kò lè fi ẹ̀nu sọ. Àti èni tí ñ ye ọ̀kàn wò mò ohun tí èrò Èmí jẹ́, nítorí ó ñ bèbẹ̀ fún àwọn èni mímọ̀ gẹ́gẹ̀ bí ifẹ́ Ọ̀lọ̀run. Romans 8:26, 27.

A dá Jesu àti Èmí Mímọ̀ ni a mò sí Olùtùnù; nítorí náà, àwọn méjèjè jẹ́ Alágbàwí tí ñ bèbẹ̀ fún wa. Gbogbo èniyàn mètá inú mètálọ̀kan ọ̀run ni a sojú fún nínú ẹ̀ṣe Jòhánù tí a ñ ronú lé lóri, àti nígbà tí a bá so ó pọ̀ mò ẹ̀rí àkọ̀kọ̀ inú iwé àkọ̀kọ̀ ti Bíbélì àti ẹ̀rí àkọ̀kọ̀ inú iwé ikẹ̀yin ti Bíbélì, imọ̀lẹ̀ nípa ibáṣepọ̀ àti iṣe àwọn èniyàn mètẹ̀tẹ̀ta inú iwà-Ọ̀lọ̀run á túbọ̀ lágbára.

“A kò lè fi àwọn nńkan ayé sàlàyé Baba. Baba ni gbogbo ikúnrẹ̀rẹ̀ Ìwà-Ọ̀lọ̀run nínú ara, ó sì jẹ́ aláírí fún ojú èni kíkú. Ọ̀mọ̀ ni gbogbo ikúnrẹ̀rẹ̀ Ìwà-Ọ̀lọ̀run tí a fihàn. Ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀run sọ nípa Rẹ̀ pé, ‘àwòrán gangan ti Eni Rẹ̀ ni.’ ‘Nítorí Ọ̀lọ̀run fẹ́ ayé tó bèẹ̀ gẹ́gẹ̀ tí Ó fi Ọ̀mọ̀ bíbikanṣoso Rẹ̀ fúnni, kí ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá gbàgbọ̀ nínú Rẹ̀ má bà á sẹ̀gbé, sùgbọ̀n kí ó ní iye àinípẹ̀kun.’ Níhin-ín ni a ti fihàn iwà-èni-nńkan Baba.”

“Olùtùnù náà tí Kristi şe ilérí láti rán wá lẹ̀yìn tí Ó gòkè lọ sí ọ̀run, ni Èmí náà nínú gbogbo ẹ̀kúnrẹ̀rẹ̀ tí Ìwà-Ọ̀lọ̀run, tí ń fi agbára oore-ọ̀fẹ́ Ọ̀lọ̀run hàn gbangba fún gbogbo àwọn tí ó gbà á tí wọn sì gbàgbọ́ nínú Kristi gégé bí Olùgbàlà tiwọn fúnra wọn. Èni aláàyè mẹ̀ta wà nínú mètálọ̀kan ọ̀run. Ní orúkọ agbára mẹ̀ta wònyí,—Baba, Ọ̀mọ, àti Èmí Mímọ́, ni a ń şe iribomi fún àwọn tí wọn gba Kristi nípa ìgbàgbọ́ aláàyè, àwọn agbára wònyí yóò sì bá àwọn ọ̀mọ abẹ̀lé ọ̀run tí ó şe ìgboràn šiṣẹ́ pọ̀ nínú isapá wọn láti gbé iyè tuntun nínú Kristi.”

“Kí ni eḷẹ̀ṣẹ́ yóò şe?—Kí ó gbàgbọ́ nínú Kristi. Ó jẹ́ ohun-iní Kristi, ẹ̀ni tí a rà pẹ̀lú ẹ̀jẹ́ Ọ̀mọ Ọ̀lọ̀run. Nípasẹ̀ idánwò àti iponjú Olùgbàlà rà ẹ̀niyàn padà kúrò nínú ẹ̀rú ẹ̀ṣẹ́. Nígbà náà, kí ni ó yẹ́ kí a şé kí a lè gbà wá là kúrò nínú ẹ̀ṣẹ́?—È gbàgbọ́ nínú Olúwa Jẹ́sù Kristi gégé bí Olùgbàlà tí ń dári ẹ̀ṣẹ́ jì. Èni tí ó bá jẹ́wọ́ ẹ̀ṣẹ́ rẹ̀, tí ó sì rẹ́ ara rẹ̀ sílẹ̀ nínú ọ̀kàn rẹ̀, yóò gba idárijì. Jẹ́sù ni Olùgbàlà tí ń dári ẹ̀ṣẹ́ jì, gégé bí ó ti jẹ́ pẹ̀lú Ọ̀mọ́ bíbí kan soṣo ti Ọ̀lọ̀run aláilópin. Eḷẹ̀ṣẹ́ tí a ti dári jì ni a tún bá Ọ̀lọ̀run làjà nípasẹ̀ Jẹ́sù Kristi Olùdàndè wa kúrò nínú ẹ̀ṣẹ́. Nípa pípa ara rẹ̀ mọ́ lójú ọ̀nà iwà mímọ́, ó di ọ̀mọ́ abẹ́ oore-ọ̀fẹ́ Ọ̀lọ̀run. A sì mú ìgbàlà kíkún, ayọ̀, àti alááfíà wà fún un, pẹ̀lú ogbón òtítọ́ tí ó ti ọ̀dọ́ Ọ̀lọ̀run wá.”

“Ìgbàgbọ́ nínú ẹ̀jẹ́ ètùtù Jẹ́sù Kristi ni idánilójú idárijì. Kristi lè wẹ́ gbogbo ẹ̀ṣẹ́ kúrò pátápátá. Ìgbẹ̀kẹ̀lé pípé lóri agbára náà lòjoojúmọ́ yóò fún aṣojú ẹ̀niyàn ní ogbón mímúra gidigidi láti mọ́ ohun tí yóò pa ọ̀kàn mọ́ ní àwọn ojọ́ ikeyin wònyí kúrò nínú isodómọ ẹ̀ṣẹ́. Nípa ìgbàgbọ́ àti àdúrà, nípasẹ̀ imọ́ Kristi, ó yẹ́ kí ó šiṣẹ́ ìgbàlà tirẹ́ jáde.”

“Èmí Mímọ́ mọ́ wá, ó sì ń tọ́ wa sọ̀nà sínú gbogbo òtítọ́. Ọ̀lọ̀run ti fi Ọ̀mọ́ Rẹ̀ bíkan soṣo fúnni, kí ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá gbàgbọ́ nínú Rẹ̀ má bàjẹ́, sùgbón kí ó ní iyè àinípẹ̀kun. Kírísítì ni Olùgbàlà eḷẹ̀ṣẹ́. Ikú Kírísítì ti rà eḷẹ̀ṣẹ́ padà. Èyí ni irètí wa kan soṣo. Bí a bá fi ara wa sílẹ̀ pátápátá, tí a sì ń şé àwọn iwà rere Kírísítì, a ó gba ẹ̀bùn iyè àinípẹ̀kun.”

“Èni tí ó bá gbàgbọ́ nínú Ọ̀mọ́, ó ní Baba pẹ̀lú.’ Èni tí ó ní ìgbàgbọ́ tí ń bá a lọ́ nínú Baba àti Ọ̀mọ́, ó ní Èmí pẹ̀lú. Èmí Mímọ́ ni olùtùnù rẹ̀, kò si yà kúrò nínú òtítọ́ rárá.” Bible Training School, March 1, 1906.

Yàtò sí imọ̀lẹ́ àfikún nípa iṣẹ́ àti ibáṣepọ́ mètálọ̀kan ọ̀run, idánimọ́ mètálọ̀kan ọ̀run nínú ẹ̀ṣẹ́ náà ń pèsè ẹ̀rí pé àwọn orí mẹ̀rin wònyí ní láti bá iròyin náà mu, èyí tí a ń tú sílẹ̀ nísinsin yí láti ọ̀dọ́ Kinniún ẹ̀yà Júdá.

Èrí inú itàn àwọn ọ̀mọ-ẹ̀yìn Emmau şé aṣojú ẹ̀rí mẹ̀ta tí ń fi hàn pé idààmú-ọ̀kàn àti àkókò idádúró tí ó tẹ̀lẹ́ àgbélẹ̀bùú náà, ń şé aṣojú idààmú-ọ̀kàn àti àkókò idádúró tí ń tẹ̀lẹ́ idààmú-ọ̀kàn àkókó. Èrí miiran wà tí ń gbé e ró pé itàn tí a ṣàpẹ̀rẹ́ nínú orí mẹ̀rin Johanu, ń şé aṣojú àwọn ipò tí ó yí idààmú-ọ̀kàn àkókó ká.

Èṣẹ́ ikeyin nínú itàn iṣẹ̀dá, èyí tí ó jẹ́ òtítọ́ àkókó tí a mẹnù kàn nínú Ọ̀rọ́ Ọ̀lọ̀run, parí pẹ̀lú ọ̀rọ́ mẹ̀ta, àti pé ọ̀kọ̀ọ̀kan àwọn ọ̀rọ́ wònyí bèrẹ́ pẹ̀lú ọ̀kan nínú àwọn lẹ̀tà mẹ̀ta tí ń dá ọ̀rọ́ òtítọ́ sílẹ̀, wọn sì şé bèẹ́ ní itòlẹ̀ṣẹ̀ṣẹ́ tó tọ́. Itàn iṣẹ̀dá nínú Genesisi bèrẹ́ pẹ̀lú àwọn ọ̀rọ́ pé, “Ní ibèrẹ́” ó sì parí pẹ̀lú ọ̀rọ́ mẹ̀ta pé, “Ọ̀lọ̀run dá, ó sì şé é.”

Lẹ̀tà àkókó àwọn ọ̀rọ́ mẹ̀ta wònyẹn, nígbà tí a bá ṣọ̀kan wọn pọ́, ń dá ọ̀rọ́ òtítọ́ sílẹ̀. Itàn iṣẹ̀dá bèrẹ́ pẹ̀lú “ibèrẹ́,” ó sì parí pẹ̀lú ọ̀rọ́ tí a fi aṣẹ́rẹ́ hàn nípasẹ̀ àwọn lẹ̀tà tí ó sojú fún Alfa àti Omega. Bákan náà pẹ̀lú, nínú ipínrọ́ àkókó ti iwé ikeyin nínú Bíbélì, a dá Jesu mọ́ ní ìgbà méjì gégé bí Alfa

àti Omega, ibèrè àti òpin, ẹni àkókó àti ẹni ikeyin. Àwọn lẹtà mẹta wọnyẹn tí n ọjù fún Alfa àti Omega tún pèsè ẹrì miiran pé a gbòdò so ipínrò nàà nínú Johanu pò mó ilà àsoṭelẹ ní ibèrè Gẹnẹsìsì àti ilà àsoṭelẹ ní ibèrè Ifihàn. A mọ ẹrì nàà nínú àpẹjúwe isẹ Olùtùnù. Isẹ Olùtùnù ni isẹ igbésè mẹta tí àwọn lẹtà Héberù mẹta kan nàà n ọjù fún. Àmì idánimò Alfa àti Omega jẹ kí a lè fi àwọn orí mērin wọnyí sínú àyíká ọrò iránsẹ Ifihàn Jesu Kristi tí a sí sílẹ diẹ kí àkókò idánwò tó parí.

Àwọn àrà méje nàà ọjù àwọn àmì-òná pátó mērin (àwọn àkókò kan pátó) àti àwọn àkókò pátó mẹta tí ó bèrè pèlú àmì-òná isàlẹ angẹli kan tí yòò mú kí ilẹ ayé tàn mólẹ pèlú ògo Rẹ. Àmì-òná nàà jẹ àkókò kan pátó. Àmì-òná kejì (àkókò kan pátó) ni idálẹkọọ àkókó, èyí tí ó mú àkókò idádúró wólẹ. Àkókò idádúró nàà n dari sí àmì-òná kẹta (àkókò kan pátó) níbi tí a ti sí òtító kan sílẹ, èyí sì n mú isisẹ kan jáde. Isisẹ nàà parí ní àmì-òná kẹrin (àkókò kan pátó) tí a sàfihàn gégé bí idájó. Àwọn àmì-òná mērin wọnyí àti àwọn àkókò mẹta nàà, ọkọkan wọn, ọjù àrà kan, tí gbogbo wọn si jẹ àrà méje. Wọn tún ọjù isọkan mērin-pèlú-mẹta.

Nínú àwọn àpílẹkọ sáájú, a ti fi hàn pé imò àwọn ašáájú-òná nípa àwọn ijo méje, àwọn èdidi méje, àti àwọn ipè méje, jẹwọ “àkójopò mērin-mẹta.” Àwọn ijo mērin àkókó, èdidi mērin àkókó, àti ipè mērin àkókó yàtò sí àwọn ijo mẹta ikeyin, èdidi mẹta ikeyin, àti ipè mẹta ikeyin. Àwọn àrà méje n ọjù àwọn àmì-òná mērin, sùgbón nínú àwọn àmì-òná mērin wọnyẹn ni àkókò mẹta wà. Àkójopò àtòrunwá “mērin àti mẹta” tí a ti fi idí rẹ múlẹ nínú iwé Ifihàn lóri ẹlẹrìi mẹta (àwọn ijo, àwọn èdidi, àti àwọn ipè), àti àwọn ẹlẹrìi wọnyẹn n jẹrì sí imúlòye àkójopò “mērin àti mẹta” ti àwọn àrà méje inú iwé Ifihàn.

Síbẹ, nínú ilà itàn tí àrà méje nàà sàpẹrẹ, ilà miiran tí ó farasin tí ó sì yàtò ti àsoṭelẹ wà níbẹ pèlú, èyí tí ó ní àwọn àmì ọná mẹta tí ó yàtò sí ààmì tí a sàpẹrẹ gégé bí àrà méje. Nítorí nàà, nígbà tí a bá ronú lóri ibásepò àsoṭelẹ ti àrà méje pèlú itàn ikòkò tí a n tú sílẹ nísinsin yí, a rí i pé àrà méje nàà n gbé àwọn àmì ọná mērin kalẹ (àwọn àkókò) àti pé itàn ikòkò nàà n gbé àwọn àmì ọná mẹta kalẹ (àwọn àkókò.) Gégé bí àwọn ijo, èdidi, ipè, àti àrà, itàn ikòkò nàà n sàpẹrẹ àwọn àmì ọná mẹta tí ó so mó àwọn àmì ọná mērin ti àrà méje nàà. Itàn ikòkò nàà pèlú ní àkójopò mẹta-mērin.

Nínú itàn àšírí tí a fi sínú àárín ààrà méje, àwọn àmì ọná mẹta ọtọtọ wà tí ọkọkan wọn jẹ “àkókò kan pátó,” àti pé àkókó àti ikeyin nínú àwọn àmì ọná mẹta wọnyẹn n sàpẹrẹ idánilójú tí a fàyà jẹ. “Ìgbà àkókò” ọtọtọ kan wà láàárín àmì ọná àkókó àti èkejì, àti “ìgbà àkókò” ọtọtọ miiran wà láàárín àmì ọná èkejì àti ẹkẹta, àwọn àkókò pátó nàà. Ọrò nàà, “idánilójú tí a fàyà jẹ,” ti dàgbà láti inú èrò ipàdẹ tí a sòfo, ó sì gbé pèlú itumọ rẹ itenumọ àkókò kan pátó. Ọru àárín-gangan nàà pèlú jẹ àkókò pátó kan. A fi itàn àšírí nàà hàn nípasẹ àkókò pátó mẹta tí igbà àkókò méjì yà sọtò; àkókò idádúró àti isisẹ oşù keje.

Àmì àkókó inú itàn tí a fi pamó n tọka sí idaàmú, àti àmì ikeyin pèlú n tọka sí idaàmú. Nítorí nàà, láti inú idaàmú àkókó títi dé inú idaàmú ikeyin ni ilà àsoṭelẹ kan tí a fi pamó wà, èyí tí ó ní àwọn igbésè mẹta kan nàà gégé bí gbogbo àwọn ilà isọdotun se ní. Ó tún ní àmì idánimò Alpha àti Omega, nítorí àwọn lẹtà mẹta tí n dá “òtító” sílẹ bá àwọn àmì mẹta mu, àwọn àmì nàà sì bèrè, wọn sì parí pèlú idaàmú. Itàn tí a fi pamó nàà láàárín àwọn àrà méje ni òtító tí Kinnìún ẹyà Júdá n tú idí rẹ sílẹ nísinsin yí.

A ti mú ipínrò inú Johanu tí à n ronú lé yìí wá síwájú nínú orí tó sáájú pèlú Oúnjẹ Alẹ̀ Ikeyìn, ní fífi itenunmó sí i pé a gbòdò jẹ̀ ihìnṣẹ̀ àwọn orí mērin wònyí. Àwọn orí mērin wònyí sì parí pèlú irinàjò lọ sí Getsemání. Itàn nàà n ẹ̀lẹ̀ ní àárín iṣípò láti inú jíjẹ̀ nàà tí títí digbà tí iponjú agbelebu bèrẹ̀. Ní ti àṣotẹ̀lẹ̀, àyè tí a ti gbé àwọn orí mērin wònyí kalẹ̀ n sàlàyé ihìnṣẹ̀ ikeyìn tí a gbòdò jẹ̀ kí idájó tó bèrẹ̀. Ihìnṣẹ̀ tí ó n mú kí idájó dé sí ipipade rẹ̀ ni ihìnṣẹ̀ tí a tú èdidi rẹ̀ nínú iwé Ifihàn, diẹ̀ sáájú kí idájó tó parí.

Àwọn omo-ẹ̀yin àti Jèsù wà ní àkókò nàà nínú itàn àṣotẹ̀lẹ̀ níbi tí a ti n jẹ̀ kí wọn mò nípa àkókò idádúró nàà. Nínú itàn àwọn Millerite, Olúwa yọ ọwọ̀ Rẹ̀ kúrò kí imòye ihinrere Èkún Àárín Òru lè hàn, sùgbón imòye tí ó mú kí ihinrere Samuel Snow jáde tún jẹ̀ kí àwọn Millerite mò pé wọn wà nínú àkókò idádúró àwọn wúndiá mēwàá. Àwọn omo-ẹ̀yin sẹ̀sẹ̀ jẹ̀ Oúnjẹ Alẹ̀ Ikeyìn, àti bí wọn se n tùmò ihinrere nàà nínú ọkàn wọn, Kristi sàlàyé àkókò idádúró nàà nínú orí mērin Jòhànù.

Ìmò Samuel Snow lè jẹ̀ àkòsílẹ̀ gégẹ̀ bí àtẹ̀jáde ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àpilẹ̀kọ̀, tí wọn mú itumò ikeyìn nàà dàgbà, èyí tí a fi hàn gégẹ̀ bí ihinrere Igbe Àárín Òru. Bí ihinrere rẹ̀ se n dàgbà, bèẹ̀ ni ó tún n gbé e kalẹ̀ ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àpẹ̀jọ̀ àgọ̀. Àtẹ̀sẹ̀ àwọn àpilẹ̀kọ̀ tí ó sáájú àwọn àpẹ̀jọ̀ àgọ̀ nàà nígbèyìn-gbèyìn mú un dé àpẹ̀jọ̀ àgọ̀ Exeter, tí ó pé ọjọ̀ mēfà. Ní ti àṣotẹ̀lẹ̀, ihinrere Igbe Àárín Òru ni a n mú dàgbà ní kẹ̀kẹ̀ bí àkókò se n lọ. Àwọn orí mērin inú Johanu wáyé nínú itàn àṣotẹ̀lẹ̀ níbi tí a ti n mú ihinrere nàà dàgbà.

Nínú àwọn orí mērin Johanu, a rí iṣẹ̀ Èmí Mímọ̀ tí a sàlàyé gégẹ̀ bí igbésẹ̀ mēta; idálẹ̀bi ẹ̀sẹ̀, òdodo, àti idájó. Àwọn igbésẹ̀ mēta wònyí pèlú ni àwọn àmì ọ̀nà mēta ti itàn àṣírí tí a fi sínú àwọn àrà mēje.

Síbẹ̀, èmi sọ ọ̀títọ̀ fún yín; ó se èrè fún yín kí n lọ: nítorí bí èmi kò bá lọ, Olùtùnù kí yòò tọ̀ yín wá; sùgbón bí mo bá lọ, èmi yòò rán án sí yín. Nígbà tí ó bá sì dé, yòò fi ẹ̀sùn kan ayé ní ti ẹ̀sẹ̀, àti ní ti òdodo, àti ní ti idájó: ní ti ẹ̀sẹ̀, nítorí wọn kò gbà mí gbọ̀; ní ti òdodo, nítorí mo n lọ sòdò Baba mi, ẹ̀yin kò sì ní rí mi mò; ní ti idájó, nítorí a ti dá omo-aládé ayé yìí léjọ̀. Mo sì ní ọ̀pọ̀ nńkan láti sọ fún yín, sùgbón ẹ̀ kò lè rú wọn nísinsin yìí. Sùgbón nígbà tí òun, Èmí ọ̀títọ̀, bá dé, yòò tọ̀ yín sọ̀nà sínú gbogbo ọ̀títọ̀: nítorí kí yòò sọ̀ láti ọ̀dò ara rẹ̀; sùgbón ohunkóhun tí yòò gbọ̀, èyí ni yòò sọ̀: yòò sì fi ohun tí n bọ̀ hàn yín. Òun yòò yin mi lógo: nítorí yòò gba nínú tẹ̀mi, yòò sì fi hàn yín. Johanu 16:7–14.

Nínú itàn àwọn Millerite, Jèsù kò padà wá láti parí àkókò idádúró nígbà Èkún Òru Àárín. Ó yọ ọwọ̀ Rẹ̀ kúrò, Ó sì ta tabí rán Èmí Mímọ̀ jáde. Èmí Mímọ̀, tí a sàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ gégẹ̀ bí Olùtùnù, wá láti tú idààmú irẹ̀wẹ̀sì nàà kúrò. Ó wá láti pèsè itùnù fún àwọn tí a ti yàn, sùgbón tí irẹ̀wẹ̀sì àṣotẹ̀lẹ̀ tí kò se mú wọn dàrú.

A ti ti tọ̀ka sí i tẹ̀lẹ̀ pé àpósítẹ̀lì Jòhànù, Èsékíẹ̀lì àti Jérémayà ni a sàpẹ̀júwe bí wọn se n jẹ̀ iwé kékeré nàà tí ó dùn bí oyin ní ẹ̀nu. Ìyàtọ̀ kan wà láárín àwọn wòlì mètẹ̀tẹ̀ta wònyí tí a se pèlú ète, èyí tí a sàbà máa n foju kọ.

A lo Ìsíkíẹ̀lì gégẹ̀ bí àpẹ̀rẹ̀ àwọn tí wọn jẹ̀ iwé kékeré nàà, tí a sì fi iránṣẹ̀ kan fún láti gbé lọ sí ijọ̀ Ọlórùn tí ó ti yípadà kúrò ní ọ̀títọ̀. Ìsíkíẹ̀lì sàfihàn pé iwé tí a jẹ̀ nàà ni n dá iṣẹ̀ tí a ó se léyìn nàà mò. Ó dúró fún iránṣẹ̀ tí a fi fún àwọn èniyàn Ọlórùn tí a ti yàn tẹ̀lẹ̀. Iránṣẹ̀ rẹ̀ ni ohun tí n di àwọn

èniyàn tí a ti yàn telè náà pò sí idipò tí a pèsè fún iná. Nínú orí mērin Jòhánù, Jèsù ɛ idánimò ètè iṣé Ìsíkiélì.

È rántí ọ̀rò tí mo sọ fún yín pé, Íránṣẹ̀ kí í tó olúwa rẹ̀. Bí wọn bá ti ɛ inúnibíni sí mi, wọn yóò tún ɛ inúnibíni sí yín; bí wọn bá ti pa ọ̀rò mi mò, wọn yóò pa tiyín náà mò. Sùgbón gbogbo ǹnkan wònyí ni wọn yóò ɛ sí yín nítorí orúkọ mi, nítorí wọn kò mò Èni tí ó rán mi. Bí èmi kò bá ti wá sọ̀rò fún wọn, wọn kò bá ní ẹ̀ṣẹ̀; sùgbón nísinsin yíi wọn kò ní àwáwí fún ẹ̀ṣẹ̀ wọn. Èni tí ó bá kóriíra mi, ó kóriíra Baba mi pèlú. Bí èmi kò bá ti ɛ iṣé láàárín wọn tí èlòmíràn kò ɛ rí, wọn kò bá ní ẹ̀ṣẹ̀; sùgbón nísinsin yíi wọn ti rí i, wọn sì kóriíra èmi àti Baba mi pèlú. Sùgbón èyí ɛ̀lẹ̀ kí ọ̀rò tí a kọ sínú òfin wọn lè ɛ, pé, Wọn kóriíra mi láinídíí. Sùgbón nígbà tí Olùtúnú bá dé, èni tí èmi yóò rán sí yín láti ọ̀dọ̀ Baba, àní Èmí òtító, tí n jade láti ọ̀dọ̀ Baba, òun ni yóò jẹ̀rìí nípa mi. Johanu 15:20–26.

Iṣé Ìsíkiélì, tí ó bèrè nígbà tí ó jẹ̀ iwé náà, dúró fún ifihàn íránṣẹ̀ kan tí a ó kò, sùgbón ikòsílẹ̀ náà ni èrí pé wọn kóriíra Olòrun, àti pé wọn ti fi àkókò idánwò wọn kún ife wọn pátápátá.

Ó sì wí fún mi pé, Omọ èniyàn, èmi n rán ọ̀ sí àwọn omọ̀ Ísírelì, sí orílẹ̀-èdè ọ̀lọ̀tẹ̀ kan tí ó ti sọ̀tẹ̀ sí mi; àwọn náà àti àwọn baba wọn ti ɛ sí mi títi di ọ̀jọ̀ yíi gan-an. Nítorí wọn jẹ̀ omọ̀ aláínítijú àti aláilẹ̀kàn. Èmi n rán ọ̀ sí ọ̀dọ̀ wọn; iwọ̀ yóò sì sọ̀ fún wọn pé, Báyií ni Olúwa Olòrun wí. Àwọn náà, yálà wọn yóò gbọ̀, tàbí yálà wọn yóò kò láti gbọ̀, (nítorí ilé ọ̀lọ̀tẹ̀ ni wọn,) sibẹ̀ wọn yóò mò pé wòlì kan ti wá láàárín wọn. Ezekieli 2:3–5.

Iṣé Ìsíkiélì jẹ̀ gégé bí ẹ̀lẹ̀rìí lòdì sí àwọn èniyàn májẹ̀mú àtijọ̀, gégé bí Kristi pèlú àwọn Júú aláriyànjiyàn; bakan náà, ihinrere Ìsíkiélì ni ikilò ikeyin tí ó di àwọn èniyàn májẹ̀mú àtijọ̀ pò gégé bí èpò búburú sínú idipò kan, tí a yàn sípò fún iná iparun.

“Lẹ̀yìn náà mo rí angẹ̀li kẹ̀ta. Angẹ̀li tí n bá mi lọ̀ sọ̀ pé, ‘Iṣẹ̀ rẹ̀ ní í jẹ̀ ohun ibèrù. Iṣẹ̀ àyànfúnni ni iṣẹ̀-íranṣẹ̀ rẹ̀. Òun ni angẹ̀li tí yóò ya alikama kúrò lára èpò, tí yóò sì fi èdidi di í, tàbí dé e mò, fún àká ọ̀run. Àwọn ǹnkan wònyí yẹ̀ kí wọn gba gbogbo ọ̀kàn, gbogbo àfiyèsí.’” Early Writings, 118.

Iṣé tí a ɛ̀pẹ̀rẹ̀ rẹ̀ pèlú jíjẹ̀ iwé kékeré náà bèrè nígbà tí ángẹ̀li alágbára náà sọ̀kalẹ̀ pèlú iwé kékeré kan lówó rẹ̀. Nínú itàn ángẹ̀li kííni ó ɛ̀lẹ̀ ní August 11, 1840, àti nínú itàn ángẹ̀li kẹ̀ta ó ɛ̀lẹ̀ ní September 11, 2001. Àwọn ọ̀jọ̀ méjèjẹ̀ wònyí dúró fún imúṣẹ̀ àwọn àsọ̀tẹ̀lẹ̀ tí wọn ní ibáṣepò pèlú bóyá Íslámù ti ègbé kejì tàbí Íslámù ti ègbé kẹ̀ta lẹ̀ṣeṣe. Ìdí niyẹn tí Isaiah nínú orí kẹ̀tálélógún, nígbà tí ó n ɛ̀pẹ̀júwe isòro náà ní àfonífojì íran fún àwọn ará Filadelfia àti àwọn ará Laodicea, fi sọ̀ pé àwọn ará Laodicea, tí wọn jẹ̀ àwọn èniyàn àyànfẹ̀ ti Protestantism ní 1840 àti Adventism tí wọn jẹ̀ àwọn èniyàn àyànfẹ̀ ní 2001, ni “a fi àwọn tafàtafà dè.” Àwọn tafàtafà nínú àsọ̀tẹ̀lẹ̀ Bíbẹ̀lì ni Íslámù, àti nígbà tí íran Íslámù náà ɛ̀ ní 1840 àti ní 2001, àwọn èniyàn àyànfẹ̀ àtijọ̀ kọ̀ àsọ̀tẹ̀lẹ̀ Íslámù náà sílẹ̀ gégé bí àwọn tí Ezekiel ɛ̀pẹ̀rẹ̀ ɛ̀ gbé e kalẹ̀. Nígbà náà àti nígbà ni a sì dè wọn bí èpò. Iṣé Ezekiel ni láti yọ̀ “àṣọ̀ àbo” tí ó bo “ẹ̀ṣẹ̀ wọn” kúrò, èyí tí Jesu ɛ̀pẹ̀rẹ̀ gégé bí ikóriíra sí Olòrun.

Èrù àfonífojì íran. Kí ni n ɛ̀ ọ̀ báyií, tí iwọ̀ fi gòkè lọ̀ pátápátá sórí òrùlẹ̀ ilé? Iwọ̀ tí ó kún fún rùkèrùdò, ilú oníròyìn, ilú ayọ̀: àwọn ọ̀kùnrin rẹ̀ tí a pa, a kò fi idà pa wọn, bèrè ni wọn kò kú ni ogun. Gbogbo àwọn alákoòso rẹ̀ ti sá pò, àwọn tafàtafà sì ti di wọn; gbogbo àwọn tí a rí nínú rẹ̀

ni a di pò, àwọn tí wọn ti sá láti ọ̀nà jíjìn. Isaiah 22:1–3.

Olórún sì wà pèlú omokúnrin náà [Išimaeli]; ó sì dàgbà, ó sì gbé aginjù, ó sì di tafàtáfà. Jẹ́nẹ́sìsì 21:20.

Níbi tí kò sí iran, àwọn èniyàn n sẹ̀gbé: sùgbọ̀n ẹ̀ni tí ó pa òfin mó, aláyọ̀ ni í ẹ̀. Òwe 29:18.

Jeremiah duro fún àwọn tí wọn jẹ̀ iwé náà nígbà tí àngẹ̀lì alágbára náà sọkalẹ̀, ẹ̀ni tí yóò fí ògo rẹ̀ t̀n imọ̀lẹ̀ sí ayé, sùgbọ̀n tí wọn ní irírí idánilójú-kúrò nítorí àsoṭelẹ̀ tí ó kùna ti ọ̀dún 1843. Ní ti àsoṭelẹ̀, Jeremiah ronú bóyá Olórún ti purọ̀. Itọ́kasí náà so Jeremiah pò mó Habakkuk méjì.

Èmi yóò dúró lórí ibi isọ̀ mi, èmi yóò sì gbé ara mi kalẹ̀ lórí ilé-isọ̀, èmi yóò sì máa wò láti rí ohun tí yóò sọ̀ fún mi, àti ohun tí èmi yóò dáhùn nígbà tí a bá bá mi wí. Olúwa sì dá mi lóhùn, ó ní, Kọ̀ iran náà sílẹ̀, kí o sì mú un yé kedere lórí àwọn wálàà, kí ẹ̀ni tí ó bá ka á lè sàré. Nítorí iran náà sì n bẹ̀ fún àkókò tí a yàn; sùgbọ̀n ní igbèyìn yóò sọ̀rò, kí yóò sì purọ̀: bí ó tilẹ̀ pé, dúró dè é; nítorí pé dájúdájú yóò dé, kí yóò pé. Kíyèsì i, ọ̀kàn ẹ̀ni tí a gbé sọ̀kè kò dúró sìnşin nínú rẹ̀: sùgbọ̀n olódodo yóò yè nípa igbàgbọ̀ rẹ̀. Hábákúkù 2:1–4.

A lò Jóhànù láti sàpẹ̀rẹ̀ àwọn tí wọn nírirí adùn náà àti idánwò kíkòrò náà, tí n sọ̀jú gbogbo itàn láti August 11, 1840 títí di October 22, 1844.

Mo sì lọ sọ̀dò àngẹ̀lì náà, mo sì wí fún un pé, Fún mi ní iwé kékeré náà. Ó sì wí fún mi pé, Gbà á, kí o sì jẹ̀ ẹ̀ tán; yóò mú inú rẹ̀ korò, sùgbọ̀n nínú ẹ̀nu rẹ̀ yóò dùn bí oyin. Mo sì gba iwé kékeré náà lówó àngẹ̀lì náà, mo sì jẹ̀ ẹ̀ tán; ó sì dùn nínú ẹ̀nu mi bí oyin: bí mo sì ti jẹ̀ ẹ̀ tán, inú mi korò. Ifihàn 10:9, 10.

Esekieli dúró fún isẹ̀ ifihàn iranşẹ̀ isọ̀telẹ̀ tí n di àwọn èniyàn àyànfẹ̀ àtijọ̀ sílẹ̀, èyí tí a bèrẹ̀ nígbà tí àngẹ̀lì náà sọkalẹ̀ wá ní August 11, 1840 àti September 11, 2001.

Sùgbọ̀n iwọ̀, omọ̀ èniyàn, gbọ̀ ohun tí mo n sọ̀ fún ọ̀; má ẹ̀ jẹ̀ ọ̀lọ̀tẹ̀ bí ilé ọ̀lọ̀tẹ̀ náà: yà ẹ̀nu rẹ̀ sílẹ̀, kí o sì jẹ̀ ohun tí mo fí fún ọ̀. Nígbà tí mo sì wò ó, kíyèsì i, a rán ọ̀wọ̀ kan sí ọ̀dò mi; sì wò ó, iwé yíyí kan wá nínú rẹ̀; ó sì tẹ̀ ẹ̀ kalẹ̀ níwájú mi; a sì kọ̀ ọ̀ ní inú àti ní ọ̀de: a sì kọ̀ ẹ̀kún, ọ̀fò, àti ègbé sínú rẹ̀. Pèlú èyí, ó wí fún mi pé, Omọ̀ èniyàn, jẹ̀ ohun tí o bá rí; jẹ̀ iwé yíyí yíí, kí o sì lọ sọ̀rò fún ilé Israẹ̀li. Nígbà náà ni mo yà ẹ̀nu mi sílẹ̀, ó sì mú kí n jẹ̀ iwé yíyí náà. Ó sì wí fún mi pé, Omọ̀ èniyàn, jẹ̀ kí inú rẹ̀ jẹ̀ é, kí o sì fí iwé yíyí yíí tí mo fí fún ọ̀ kún ifun rẹ̀. Nígbà náà ni mo jẹ̀ é; ó sì dùn ní ẹ̀nu mi bí oyin nítorí adùn rẹ̀. Ezekeieli 2:8–3:3.

Jeremiah dúró fún itàn láti ojọ̀ kọ̀kànlá, oşù Kejo, ọ̀dún 1840 títí di sáájú Ẹ̀kún Àárín Òru.

A rí ọ̀rọ̀ rẹ̀, mo sì jẹ̀ wón; ọ̀rọ̀ rẹ̀ sì di ayọ̀ àti idùnnú ọ̀kàn mi fún mi: nítorí a fí orúkọ̀ rẹ̀ pé mí, Olúwa Olórún àwọn omọ̀-ogun. Èmi kò jókòó nínú ipéjọ̀ àwọn ẹ̀lẹ̀yà, bèè ni mi ò yọ̀; èmi jókòó nikan nítorí ọ̀wọ̀ rẹ̀: nítorí iwọ̀ ti fí ibínú kún mi. Èéşẹ̀ tí irora mi fí jẹ̀ àidákẹ̀, tí ogbẹ̀ mi sì jẹ̀ aláiwòsàn, tí kò jẹ̀ kí a wò ó sà̀n? Şẹ̀ iwọ̀ yóò ha di bí ẹ̀ni èké pátápátá fún mi, àti bí omi tí í yẹ̀? Nítorí náà báyií ni Olúwa wí, Bí iwọ̀ bá padà, nígbà náà ni èmi yóò mú ọ̀ padà wá, iwọ̀ yóò sì dúró níwájú mi: bí iwọ̀ bá yọ̀ ohun iyebíye kúrò nínú èyí tí ó jẹ̀ asán, iwọ̀ yóò dà bí ẹ̀nu mi: kí wón padà tò ọ̀ wá; sùgbọ̀n iwọ̀ má ẹ̀ padà tò wón lọ̀. Èmi yóò sì sọ̀ ọ̀ di ògiri idẹ̀ tí a fí odi yíká fún àwọn èniyàn yíí: wón yóò sì jagun sí ọ̀, sùgbọ̀n wón kí yóò borí rẹ̀: nítorí èmi wá pèlú rẹ̀ láti gbà ọ̀ là, àti láti tú ọ̀ sílẹ̀, ni Olúwa wí. Èmi yóò sì gbà ọ̀ kúrò ní ọ̀wọ̀ àwọn ẹ̀ni

búburú, èmi yóò sì rà ọ padà kúrò ní ọwọ àwọn ẹni ẹlẹrùjẹjẹ. Jeremiah 15:16–21.

Jeremiah dúró gégé bí aṣojú itàn àti ifẹ̀sẹ̀ránṣẹ̀ wa ní isinsinyí. Ifẹ̀sẹ̀ránṣẹ̀ isinsinyí ni ifẹ̀sẹ̀ránṣẹ̀ Èkún Ọ̀ganjọ̀, èyí tí a n túbò mú dàgbà ní ilọ̀sìwájú ní àkókò tí àwọn ẹ̀niyàn Ọ̀lọ̀run tí Jeremiah ṣojú fún ti “kún” fún “ìbínú,” ní ríronú pé “ìrora” wọn yóò jẹ “àilópin,” àti pé “ogbẹ” wọn kò lè ẹ̀ ẹ̀ wòsàn, ogbẹ̀ kan tí a kì yóò wò lára rẹ̀ lác. Wọn ti ya ara wọn kúrò nínú “ipéjọ àwọn ẹ̀lẹ̀gàn.” Wọn kò sì tún “yò” mọ̀ gégé bí wọn ti ẹ̀ nígbà tí wọn kọ̀kọ̀ jẹ̀ iwé nàà, tí ó sì ti jẹ “ayò” “ọkàn” wọn.

Ṣùgbọ̀n imọ̀ràn wà fún àwọn tí ó wà nínú ipò nàà. “Bí iwọ̀ bá padà,” àti pẹ̀lú “bí iwọ̀ bá yọ̀ ohun iyebíye jáde kúrò nínú ohun àníníye,” nígbà nàà ni Ọ̀lọ̀run yóò padà sọ̀dọ̀ wọn. Nínú èdè Héberù, “èmi yóò mú ọ̀ padà wá” nínú ẹ̀sẹ̀ nàà tùmọ̀ sí pé, Ọ̀lọ̀run yóò padà sọ̀dọ̀ wọn, bí wọn bá padà sọ̀dọ̀ Rẹ̀.

Nítórí nàà, ẹ̀ tẹ̀ ara yín sílẹ̀ fún Ọ̀lọ̀run. Ẹ̀ dojú kọ̀ ẹ̀sù, yóò sì sá kúrò lọ̀dọ̀ yín. Ẹ̀ sún mọ̀ Ọ̀lọ̀run, yóò sì sún mọ̀ yín. Ẹ̀ wẹ̀ ọ̀wọ̀ yín mọ̀, ẹ̀yin ẹ̀lẹ̀sẹ̀; kí ẹ̀ sì sọ̀ ọ̀kàn yín dí míímọ̀, ẹ̀yin oníyemejì. Ẹ̀ jẹ̀ kí ipọ̀njú bà yín, kí ẹ̀ sọ̀fọ̀, kí ẹ̀ sì sọ̀kún: kí ẹ̀rín yín di ọ̀fọ̀, àti ayọ̀ yín di ìrora ọ̀kàn. Ẹ̀ rẹ̀ ara yín sílẹ̀ níwájú Olúwa, yóò sì gbé yín ga. James 4:7–10.

Bí wọn bá sún mọ̀ Ọ̀lọ̀run, Ọ̀un yóò sún mọ̀ wọn. Bí wọn bá ẹ̀ nńkan wọ̀nyí, nígbà nàà ni wọn yóò “dúró níwájú” Olúwa, wọn sì yóò jẹ “enu” Ọ̀lọ̀run. Síwájú sí i, ó kọ̀ Jeremáyà (àwa) pé Ọ̀un yóò fi àwọn ẹ̀niyàn Rẹ̀ ẹ̀ “ògiri idẹ̀ tí a fi odi yí ká” sí àwọn “ẹ̀lẹ̀sẹ̀-burúkú,” léyìn nàà àwọn “ẹ̀ni ẹ̀rù” yóò sì mú ogun wá sí àwọn tí Jeremáyà dúró fún. Àwọn “ẹ̀lẹ̀sẹ̀-burúkú” ni àfihàn Dáníẹ̀lì fún àwọn wúndiá aṣiwèrè tí Mátíù. Àwọn “ẹ̀ni ẹ̀rù” n ọ̀jọ̀ iṣọ̀kan onípele-mẹ̀ta tí Bábílónì òde-òní ní àkókò ipọ̀njú òfin Ojọ̀ Àikú.

Èrì àwọn wòlì mètẹ̀tẹ̀ta nàà n sọ̀ nípa itàn kan nàà, ṣùgbọ̀n wọn n dojú kọ̀ apa mèta ọ̀tọ̀tọ̀ nínú itàn kan nàà. Jeremiah dúró fún àwọn tí wọn ẹ̀sẹ̀ nírlírlí idààmú àkókò, ṣùgbọ̀n tí wọn kò tii dé àmi ọ̀nà Èkún Aárín Ọ̀ru. Ibẹ̀ ni a ti wà láti ojọ̀ kẹ̀tádínlógún, oṣù Keje, ọ̀dún 2020. Ìbèèrè nàà ni bóyá a ó padà. Bí a bá padà, a ó “sọ̀rọ̀” fún Olúwa ní àkókò gan-an tí Orílẹ̀-èdè Amẹ̀ríkà “n sọ̀rọ̀” bí ejò nílá.

Ìtàn tí Jeremiah n fi hàn yìí ni itàn wa ní àkókò yìí, ó sì ni itàn tí a ṣojú fún nípasẹ̀ àwọn àmi-ọ̀nà mèta tí a fi pamọ̀ sínú àwọn àrà méje. Ó tún jẹ̀ itàn nàà nínú èyí tí a fi itàn ipènéjà nàà sínú John ní ti wòlì, nítórí pé itenumọ̀ àwọn orí mẹ̀rin nínú John ni iṣẹ̀ Ẹ̀mí Mímọ̀ nínú itunú Jeremiah, ẹ̀ni tí n bi ara rẹ̀ léèrè bóyá ó ti gba irọ̀ gbọ̀, àti bóyá ihìn-iṣẹ̀ tí ó dùn tó bèè ní ìbèrẹ̀ jẹ̀ omi tí ó kùnà ní tòótó.

Nítórí nàà, Jeremiah dúró fún itàn láti September 11, 2001 lọ síwájú títí dé July 18, 2020, nígbà tí àkókò idádúró bèrẹ̀, gégé bí a ti ẹ̀sẹ̀fihàn rẹ̀ léyìn nàà pẹ̀lú ojọ̀ àpẹ̀rẹ̀ mèta àtààbò. Nígbà tí mo bá sọ̀ pé “àpẹ̀rẹ̀,” èmi kò tọ̀ka sí àsọ̀tẹ̀lẹ̀ àkókò kan. Ohun tí mo n sọ̀ ni pé July 18, 2020 ni àkókò tí a pa ẹ̀lẹ̀rì méjì nàà, ìyẹn Bibeli àti Ẹ̀mí Àsọ̀tẹ̀lẹ̀, tí a sì fi ọ̀kú wọn sílẹ̀ ní ọ̀pópónà fún ojọ̀ mèta àtààbò nínú Ìfihàn orí kọ̀kànlá.

Èmi yóò sì fi agbára fún àwọn ẹ̀lẹ̀rì mí méjẹ̀jẹ̀, wọn yóò sì sọ̀tẹ̀lẹ̀ ní ojọ̀ ẹ̀gbẹ̀rún kan, igba méjì, àti ogóta, ní aṣọ̀ ọ̀fọ̀. Àwọn wọ̀nyí ni igi olífi méjẹ̀jẹ̀ nàà, àti ọ̀pá fitílà méjẹ̀jẹ̀ tí n dúró níwájú Ọ̀lọ̀run ayé. Bí ẹ̀nikẹ̀ni bá sì fẹ̀ pa wọn lára, iná n jáde láti enu wọn, ó sì jó àwọn ọ̀ta wọn run; bí ẹ̀nikẹ̀ni bá sì fẹ̀ pa wọn lára, ní ọ̀nà yìí ni ó gbọ̀dọ̀ kú. Àwọn wọ̀nyí ní agbára láti ti

òrun pa, kí òjò má bàà rò ní ojò ìsọ̀tẹ̀lẹ̀ wọn; wọn sì ní agbára lórí omi láti yi í padà sí èjẹ̀, àti láti fi gbogbo iyọnu lu ayé, nígbà gbogbo tí wọn bá fẹ̀. Nígbà tí wọn bá sì parí ẹ̀rí wọn, ẹ̀ranko náà tí ń gòkè wá láti inú ọ̀gbun àìnísalẹ̀ yóò bá wọn jagun, yóò sì sẹgun wọn, yóò sì pa wọn. Òkú wọn yóò sì dubulẹ̀ ní ọ̀pópónà ilú ńlá náà, èyí tí a ń pè ní ti ẹ̀mí ní Sódómù àti Ejibiti, níbi tí a ti kàn Olúwa wa mọ̀ àgbélẹ̀bùú pẹ̀lú. Àwọn ènìyàn sì láti inú àwọn ènìyàn, àti èyà, àti ahọn, àti orílẹ̀-èdè, yóò máa wo òkú wọn fún ojò mọ̀ta àti àbò, wọn kì yóò sì jẹ́ kí a sin òkú wọn. Àwọn tí ń gbé ayé yóò sì yò lórí wọn, wọn yóò sì máa yọ ayọ̀, wọn yóò sì máa fi ẹ̀bùn ránsẹ̀ sí ara wọn; nítorí àwọn wólí méjèjè wònyí ń da àwọn tí ń gbé ayé lóró. Ìfihàn 11:3–10.

Èrí tí ipò Jeremiah fi hàn wà léyìn idààmú náà, sùgbọ̀n sáájú Ẹkún Òru Àárín. Jeremiah ní láti padà kí ó tó lè jẹ́ ohùn ihìnre Ẹkún Òru Àárín. Èyí ni ipò wa lóníí. Ó sì jẹ́ àyíkà itàn àwọn orí mẹ̀rin nínú John tí à ń gbé yẹ̀ wò, ó sì tún jẹ́ itàn tí a sojú rẹ̀ nínú itàn ikòkò tí ó wà láàárín àwọn àrà méje.

Bí a bá ronú nípa imólẹ̀ tí ó ní ibásepò pẹ̀lú “Olùtùnù” nínú ẹ̀rí Johanu tó gùn ní orí mẹ̀rin, a ó rí ẹ̀rí púpò tí ó tó láti jẹ́ kí a mọ̀ pé itàn náà ń sọ̀rò nípa July 18, 2020, idààmú àti àkókò idádúró, ihìnre Ẹkún Àárín Òru tí a ti sí sílẹ̀, àti idájò tí ń bọ̀ ti ọ̀fin Sunday. Àwọn orí náà ń kọ̀ lórí ètò àsọ̀tẹ̀lẹ̀ ti itàn ikòkò.

Bí a bá máa jẹ́ bí ẹ̀nu Ọlórún nínú iponjú tí ń bọ̀ ní kíákíá, iṣẹ́ wa nísinsin yíí ni láti “yọ ohun iyebíye kúrò nínú ohun ẹ̀lẹ̀gbín,” tàbí gégé bí Jémìsì se fi iṣẹ́ kan náà hàn, a gbòdò “wẹ ọwọ̀ yín mọ̀, ẹ̀yin ẹ̀lẹ̀sẹ̀; kí ẹ̀ sì sọ ọkàn yín di mí mó, ẹ̀yin oníròyìn méjì. Ẹ̀ jẹ́ kí iyà jẹ́ yín lórí, kí ẹ̀ sọ̀fò, kí ẹ̀ sì sọkún: kí ẹ̀rín yín di ọ̀fò, àti ayọ̀ yín di ibànújẹ̀. Ẹ̀ rẹ̀ ara yín sílẹ̀ níwájú Olúwa, òun yóò sì gbé yín ga” gégé bí àsíá ní ojò iwájú tí ó sún mọ̀ tòsí gan-an.

Yóò sì gbé àsíá kalẹ̀ fún àwọn orílẹ̀-èdè, yóò sì kó àwọn ẹ̀ni àtikò Ísírẹ̀lì jọ, yóò sì kó àwọn tí a fọ̀n ká ní Júdá jọ láti igun mẹ̀rin ayé. Isaiah 11:12.

A ó mú ìṣàgbéyẹ̀wò wa nípa àwọn orí mẹ̀rin wònyí dé iparí nínú àpilẹ̀kọ̀ tí ń bọ̀.